

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē yuddhakāṇḍē

॥ *ṭṛtīyaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ tṛtīyaḥ sargaḥ ॥

laṅkāyā durgadvārasainyavibhāgasaṅkramaprabhṛtīn
varṇayitvā tatra vānarasēnāprasthāpanāya hanumataḥ
śrīrāmaṇṇ prati prārthanā

sugrīvasya vacaḥ śrutvā
hētumat paramārthavat |
pratijagrāha kākutsthō
hanūmantamathābravīt || 6.3.1 ||

tapasā sētubandhēna
sāgarōcchōṣaṇēna ca |
sarvathāpi samarthō'smi
sāgarasyāsyā laṅghanē || 6.3.2 ||

kati durgāṇi durgāyā
laṅkāyāstad bravīṣva mē |
jñātumicchāmi tat sarvaṇ
darśanādiva vānara || 6.3.3 ||

balasya parimāṇaṇ ca
dvāradurgakriyāmapi |

guptikarma ca laṅkāyā
rakṣasāṃ sadanāni ca || 6.3.4 ||

yathāsukhaṃ yathāvacca
laṅkāyāmasi dṛṣṭavān |
sarvamācakṣva tattvēna
sarvathā kuśalō hyasi || 6.3.5 ||

śrutvā rāmasya vacanaṃ
hanūmān mārutātmajaḥ |
vākyam vākyavidāṃ śrēṣṭhō
rāmaṃ punarathābravīt || 6.3.6 ||

śrūyatāṃ sarvamākhyāsyē
durgakarma vidhānataḥ |
guptā purī yathā laṅkā
rakṣitā ca yathā balaiḥ || 6.3.7 ||

rākṣasāśca yathā snigdhā
rāvaṇasya ca tējasā |
parāṃ samṛddhiṃ laṅkāyāḥ
sāgarasya ca bhīmatām || 6.3.8 ||

vibhāgaṃ ca balaughasya
nirdēśaṃ vāhanasya ca |
ēvamuktvā kapiśrēṣṭhaḥ
kathayāmāsa tattvataḥ || 6.3.9 ||

hr̥ṣṭapramuditā laṅkā
mattadvipasamākulā |

mahatī rathasampūrṇā
rakṣōgaṇaniṣēvitā || 6.3.10 ||

dṛḍhabaddhakapātāni
mahāparighavanti ca |
catvāri vipulānyasyā
dvārāṇi sumahānti ca || 6.3.11 ||

tatrēṣūpalayantrāṇi
balavanti mahānti ca |
āgataṃ pratisainyaṃ tai -
statra pratinivāryatē || 6.3.12 ||

dvārēṣu saṃskṛtā bhīmāḥ
kālāyasamayāḥ śītāḥ |
śataśō racitā vīraiḥ
śataghnyō rakṣasāṃ gaṇaiḥ || 6.3.13 ||

sauvarṇastu mahāṃstasyāḥ
prākārō duṣpradharṣaṇaḥ |
maṇividrumavaidūrya -
muktāviracitāntaraḥ || 6.3.14 ||

sarvataśca mahābhīmāḥ
śītatōyā mahāśubhāḥ |
agādhā grāhavatyaśca
parikhā mīnasēvitāḥ || 6.3.15 ||

dvārēṣu tāsāṃ catvāraḥ
saṅkramāḥ paramāyatāḥ |

yantrairupētā bahubhi -
 rmahadbhirgṛhapañktibhiḥ || 6.3.16 ||

trāyantē saṅkramāstatra
 parasainyāgatē sati |
 yantraistairavakīryantē
 parikhāsu samantataḥ || 6.3.17 ||

ēkastvakampyō balavān
 saṅkramaḥ sumahādr̥dhaḥ |
 kāñcanairbahubhiḥ stambhai -
 rvēdikābhiśca śōbhitaḥ || 6.3.18 ||

svayaṃ prakṛtimāpannō
 yuyutsū rāma rāvaṇaḥ |
 utthitaścāpramattaśca
 balānāmanudarśanē || 6.3.19 ||

laṅkā punarnirālambā
 dēvadurgā bhayāvahā |
 nādēyaṃ pārvataṃ vānyaṃ
 kṛtrimaṃ ca caturvidham || 6.3.20 ||

sthitā pārē samudrasya
 dūrapārasya rāghava |
 naupathaścāpi nāstyatra
 niruddēśaśca sarvataḥ || 6.3.21 ||

śailāgrē racitā durgā
 sā pūrdēvapurōpamā |

vājivāraṇasampūrṇā

laṅkā paramadurjayā || 6.3.22 ||

parikhāśca śataghnyaśca

yantrāṇi vividhāni ca |

śōbhayanti puriṃ laṅkāṃ

rāvaṇasya durātmanaḥ || 6.3.23 ||

ayutaṃ rakṣasāmatra

pūrvadvāraṃ samāśritam |

śūlahastā durādharṣāḥ

sarvē khaḍgāgrayōdhinaḥ || 6.3.24 ||

niyutaṃ rakṣasāmatra

dakṣiṇadvāramāśritam |

caturaṅgēṇa sainyēna

yōdhāstrāpyanuttamāḥ || 6.3.25 ||

prayutaṃ rakṣasāmatra

paścimadvāramāśritam |

carmakhaḍgadharāḥ sarvē

tathā sarvāstrakōvidāḥ || 6.3.26 ||

nyarbudaṃ rakṣasāmatra

uttaradvāramāśritam |

rathinaścāśvavāhāśca

kulaputrāḥ supūjitāḥ || 6.3.27 ||

śataśō'tha sahasrāṇi

madhyamaṃ skandhamāśritāḥ |

yātudhānā durādharṣāḥ
sāgrakōṭīśca rakṣasām || 6.3.28 ||

tē mayā saṅkramā bhagnāḥ
parikhāścāvapūritāḥ |
dagdhā ca nagarī laṅkā
prākārāścāvasāditāḥ |
balaikadēśaḥ kṣapitō
rākṣasānāṃ mahātmanām || 6.3.29 ||

yēna kēna tu mārgēṇa
tarāma varuṇālayam |
hatēti nagarī laṅkā
vānarairupadhāryatām || 6.3.30 ||

aṅgadō dvididō maindō
jāmbavān panasō nalaḥ |
nīlaḥ sēnāpatiścaiva
balaśēṣēṇa kiṃ tava || 6.3.31 ||

plavamānā hi gatvā tāṃ
rāvaṇasya mahāpurīm |
saparvatavanāṃ bhittvā
sakhātāṃ ca satōraṇām |
saprākārāṃ sabhavanā -
mānayıṣyanti rāghava || 6.3.32 ||

ēvamājñāpaya kṣipraṃ
balānāṃ sarvasaṅgraham |

muhūrtēna tu yuktēna

prasthānamabhirōcaya || 6.3.33 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē

yuddhakāṇḍē ṭṛtīyaḥ sargaḥ ||